допомогти науці і ввійти в долю співучасником продуктивного пошуку" (О. К. Сухотін).

Заросинський Ю.Л., професор кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ЗАСТОСУВАННЯ ПОНЯТТЯ "ДИТИНА" У ВІТЧИЗНЯНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

Комплексне вирішення проблеми розробки заходів запобігання злочинності неповнолітніх можливе не тільки за умови спільної діяльності всіх суб'єктів профілактики на основі застосування запобіжних заходів, що передбачені нормативно-правовими актами, але і уніфікації понять, що застосовуються у вітчизняному законодавстві. До даного виду злочинності належить кримінально-карані діяння, вчинені особами у віці з 14 до 18 років. У кримінологічних дослідженнях злочинів, що вчиняються цією категорією осіб, використовується поняття "неповнолітній". Але необхідно звернути увагу на те, що система заходів правового захисту передбачає насамперед використання категорії "дитина".

Згідно зі статтею 1 Закону України "Про охорону дитинства" та ст. 6 Сімейного кодексу України, дитина – це особа віком до 18 років (повноліття). Малолітньою вважається дитина до досягнення нею чотирнадцяти років. Неповнолітньою вважається дитина у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років. Відповідно до статей 34 та 35 Цивільного кодексу України повну цивільну дієздатність має фізична особа, яка досягла вісімнадцяти років (повноліття). У разі реєстрації шлюбу дитиною, яка не досягла повноліття, вона набуває повної цивільної дієздатності з моменту реєстрації шлюбу. У разі припинення шлюбу до досягнення повноліття набута дитиною повна цивільна дієздатність зберігається. У разі визнання шлюбу недійсним з підстав, не пов'язаних з протиправною поведінкою неповнолітньої особи, набута нею повна цивільна дієздатність зберігається. Повна цивільна дієздатність може бути надана

дитині, яка досягла шістнадцяти років і працює за трудовим договором, а також неповнолітній особі, яка записана матір'ю або батьком дитини. Повна цивільна дієздатність також може бути надана дитині, яка досягла шістнадцяти років і яка бажає займатися підприємницькою діяльністю.

Загальнодержавна програма "Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини" передбачає об'єднання в єдину систему зусиль держави щодо захисту прав дітей. І відповідно до цього визначено чотири пріоритетні напрями діяльності. Також Законом України "Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю" передбачена система соціального захисту дітей, під цим розуміється комплекс заходів і засобів соціально-економічного та правового характеру, здійснення яких покладається на суб'єктів, зазначених у законі, щодо забезпечення прав дітей на життя, розвиток, виховання, освіту, медичне обслуговування, надання матеріальної підтримки.

Запобіжна діяльність, що здійснюється державними органами, охоплює широкий комплекс різноманітних за характером заходів, безпосередньо спрямованих на ліквідацію протиправної поведінки неповнолітніх. Об'єктами превентивного впливу є криміногенні фактори, що детермінують формування особи молодих злочинців, ситуації, які обумовлюють правопорушення, полегшують їх скоєння. Це передбачено і конкретизовано в Законі України "Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей", який визначає правові основи діяльності органів і служб у справах дітей та спеціальних установ для дітей, на які покладається здійснення соціального захисту і запобігання правопорушенням серед осіб, які не досягли вісімнадцятирічного віку.

Служби, органи та підрозділи внутрішніх справ України формують систему взаємопов'язаних елементів, об'єднаних єдиними цілями і завданнями, що юридично закріплені у законодавчих та інших нормативних актах. За сучасних умов у системі ОВС можна виділити два різновиди профілактичної роботи з неповнолітніми. До першого належать служби та підрозділи, що здійснюють профілактичну роботу серед підлітків паралельно з іншими функціями, до другого – служби та підрозділи, які спеціально уповноважені здійснювати профілактичну роботу серед неповнолітніх. Від того, яке місце у

діяльності перелічених суб'єктів посідає профілактика правопорушень неповнолітніх, залежить і обсяг їх повноважень у цій сфері.

Кузьменко Б.В., професор кафедри автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій Академії муніципального управління, доктор технічних наук, професор

УКРАЇНСЬКА МОВА І ПРАВО В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

Сучасна ера інформаційної революції внесла кардинальні якісні зміни в життя людства. На початку 60-х років XX століття під тиском нових, інформаційних технологій, які зароджувалися в надрах індустріального суспільства, останнє усвідомило, що в усталені структури індустріального науково-технічного прогресу вриваються нові ідеї, що докорінно змінюють навколишнє середовище і людське світосприймання. Наприкінці XX – початку XXI століть настала "золота доба" інформації і становлення інформаційного суспільства. Матеріальна основа цього суспільства вже створена, вона стрімко і бурхливо розвивається далі. Це становлення глобальної інформаційної індустрії, інформаційних технологій і техніки, кардинальні зміни, що постійно відбиваються під впливом цього процесу в соціальному та політичному житті й свідомості людства. Найбільшим досягненням інформаційного суспільства є те, що завдяки створенню нового інформаційно-технологічного середовища, інформація миттєво долає відстані, які для неї вже практично не існують. Завдяки глобальній комп'ютеризації, Інтернету ця інформація стає доступною кожній людині. Суб'єктами національного інформаційного простору, є передусім юридичні особи. Це – державні та недержавні інформаційні агентства; органи державної влади, інші державні і недержавні установи (організації) через створені ними у встановленому порядку інформаційні служби; державні та недержавні установи, служби і центри збирання, зберігання, дослідження та поширення статистичної, соціологічної, економічної, іншої суспільно